

SIMILAR FEATURES OF GAFUR GULAM ' S POETRY AND VLADIMIR MAYAKOVSKY ' S POETRY

Abdujabborova Husnidaxon,

*Student of Tashkent state university of law,
Faculty of international law and comparative law*

Email: husnidaabdujabborova00@gmail.com

Abstract.

This article presents a comparative analysis of the well-known poem “Sog‘inish” (“Longing”) by the Uzbek poet, writer, and translator Gafur Gulam and Vladimir Mayakovsky’s poem “Comrades, We Shall Not Allow It.” The study explores the spirit of the era in which the poems were written, as well as the emotional experiences and inner feelings of people during the war years. The verses, infused with sincere emotions such as longing, hope, and human resilience, naturally attract the attention of poetry lovers and literature enthusiasts. After all, literature is the property of the soul. Each word, poetic rhythm, and emotional depth in the poems leads the reader, even if only briefly, back to the distant and painful years of war.

Keywords: war, patriotism, pride, hope, longing, humanity, fatherly love, memory of children, labor.

СХОДНЫЕ ЧЕРТЫ ПОЭЗИИ ГАФУРА ГУЛЯМА И ПОЭЗИИ ВЛАДИМИРА МАЯКОВСКОГО

Аннотация.

В данной статье проводится сравнительный анализ широко известного стихотворения узбекского поэта, писателя и переводчика Гафура Гуляма «Соғиниш» («Тоска») и стихотворения Владимира Маяковского «Товарищи, не допустим». В работе освещаются особенности поэтического мышления авторов, дух эпохи, в которой были созданы произведения, а также внутренние переживания человека военных лет. Строки, насыщенные искренними чувствами, отражающие боль разлуки, надежду и силу человеческого духа, не оставляют равнодушными любителей поэзии и поклонников литературы. Ведь литература — это достояние души. Каждое слово, поэтическая интонация и эмоциональная глубина стихотворений словно переносят читателя хотя бы на мгновение в далекие годы войны.

Keywords: война, патриотизм, гордость, надежда, тоска, человечность, отцовская любовь, память о детях, труд.

G'AFUR G'ULOM SHE'RLARINING MAYAKOVSKIY SHE'RIYATI BILAN O'XSHASH JIHA TLARI

Annotatsiya.

Ushbu maqola orqali o'zbek she'riyati va tarjima yo'nalishida o'ziga xos iz qoldirgan adib, shoir va tarjimon G'afur G'ulomning barchaga ma'lum va mashhur bo'lgan "Sog'inish" she'ri hamda uning Vladimir Mayakovskiyning "O'rtoqlar, yo'l qo'ymaymiz" she'ri bilan o'zaro qiyosiy tahlili yoritib beriladi. She'rlar yozilgan davr ruhi, insonlar kechinmalari, qalbdagi tuyg'ular ifori yo'g'rilgan satrlar barcha she'riyat muhlislari va adabiyot shaydolari e'tiborini tortishi tabiiy. Zero adabiyot – bu ko'ngil mulki. She'rlardagi har bir so'z, so'zdagi ohang, she'r mazmunidagi hislar ummoni kitobxonni o'zgina fursatga bo'lsa ham o'sha olis urush yillariga yetaklab ketadi.

Keywords: Urush, Vatanparvarlik, g'urur, umid, sog'inch, insoniylik, ota mehri, farzand yodi, mehnat.

G'afur G'ulom – adib va olimlar tilida sharq va g'arb madaniyatining chuqur bilimdoni, publitsistika va tarjima san'atining ustasi sifatida e'tirof etilgan ijodkor. Ayniqsa uning she'riy uslub ijodkorligi Vladimir Mayakovskiy yo'nalishiga yaqin ekanligi ko'zga tashlanadi. Ya'ni, u kuchli notiqlik san'ati, metaforalar jasorati va kinoyadan unumli foydalanib so'z seyrini jilovlay olgan. Mayakovskiy qalbidagi adolatsizlik va salbiyliklarga nisbatan nafrati va ezguliklarga bo'lgan muhabbatini satira bilan ochib bergan hamda she'rlari insonlar qalbidan joy olgan. Uning she'rlarini isyonkor she'rlar, deb ta'riflashgan. Chunki Mayakovskiy she'rlarida tarixiy-ijtimoiy davrning she'riyat bilan hamohangligi Nozim Hikmat, G'afur G'ulom va Hamid Olimjon ijodida ham sezilib turadi. Tahlil uchun V. Mayakovskiyning urush va uning insonlar yodidagi og'riqlari haqidagi she'ridan parchani ko'ramiz:

“O'rtoqlar, yo'l qo'ymaymiz”

Mana zo'r urushga yasaldi yakun,

Tarix kitoblari yozar yilnoma.

Ammo aka-uka, qadrdonlar chun

Hamon raqamlarda faryodu nola

O'ttiz million jonni nishon oldilar

Yuz million dillarda aza, dod, alam.

Ammo tayyor turgan urush oldida

Bir shaqildoq xolos bunday jahannam.
qora” kitobidan)

V. Mayakovskiy (“Oq va

Endi esa G'. G'ulom "Sog'inish" she'ridan parcha keltiramiz:

Iblisning g'azabi bo'lgan bu urush

Albatta yetadi o'zin boshiga.

O'g'lim omon kelar, g'olib, muzaffar

Gard ham qo'ndirmasdan qaro qoshiga

Ne qilsa otaman, meros hissiyot

Jondan sog'inishga uning haqqi bor

Kutaman uzoqdan ko'rinsa bir ot

Kelayapti, deyman ko'rinsa g'ubor.

Mayakovskiy she'riy parchasidagi inson tuyg'ulariga nazar solsak, urush va uning alamli iztiroblari aks ettirilgan sahna ko'z oldimizga keladi. Garchi urush nihoyasiga yetgan bo'lsada, uning yodi va u qoldirgan judoliklar inson qalbini, ruhini, shuurini chuqur qayg'uga botiradi. Bundan tashqari she'r satrlarida urushning nihoyasini his qilinsada, baribir bunday yo'qotish o'sha davr falokatlari uchun arzimagan narsa ekanligi ta'kidlab o'tilgan. Jamiyat uchun inson bir shaxs, olam uchun u bir mavjudot, oila uchun oila a'zolaridan biri, lekin yaqinlar uchun uning yo'qligi va qaytib kelmasligi butun umrlik armon. Bu tuyg'uni faqat yo'qotganlarga chuqur anglab yetadi. Vafot etganlar soni urush uchun ahamiyatsiz, biroq oila uchun, vatan uchun, inson qalbi uchun bu katta judolik, butun umrlik dard.

G'afur G'ulomning "Sog'inish" she'rida ham urushga o'g'lini yuborib, garchi judolikni dildan his qilib tursa ham hali umid qilishdan, kutishdan dil uzmagani bechora otaning tushkun ahvoli yoritilgan. U biladi uning farzandi qaytib kelsa ham, kelmasa ham urush davom etaverishini, qurbonlar soni ko'p yoki ozligi bilan urush o'zgarib qolmasligini yaxshi biladi, faqat umid uzmaydi. Balki, urushga ketgan yigitlar oilasining yolg'iz davomchisidir, balki ular qaytmasa qaysidir bir oila shajarasi yakuniga yetar. Lekin buni urush va uning jaholatli alangasiga farqi yo'q. Birgina urush qurbonlarining yaqinlari, oilasi buni chin dildan og'riqlar bilan tushuna oladi xolos. Tushunadi, lekin chorasiz. Hech narsani o'zgartira olmaydigan darajada ilojisiz.

Xulosa o'rnida, hamma davrlarda ham insonlar uchun og'ir va ayanchli kunlar bo'lgan. Inson judolikdan yaqinlarni asrashni, urushdan tinchlikni, yo'qchilikdan rizqiga shukr qilishni, muammolardan osoyishtalikni qadlashni tushunib yetadi. Shuning uchun ham hayotda hamma narsadan, har bir kundan to'g'ri xulosa chiqarib yashash kerak.

She'riyat qalbga yaqin satrlar bilan inson ongini, ruhini, ichki olamini jumbushga keltira oladi. Yuqoridagi har ikki she'riy satrlarni to'liq holatda topib o'qigan kitobxon uzoq o'yga toladi. Tinchlik va osoyishtalikni qadriga yetadi. Shukronalik keltiradi. Inson hayotdida shunday og'ir damlar qalbdan chiqqan misralar bilan tarixga muhrlanib, avloddan-avlodga o'tib boradi. Qadriyatlar xazinasiga o'z hissasini qo'shadi. Adabiy boyligimiz tarkibida shunday shoirlar va she'rlar borligi bizning yuksalishimiz uchun zarur ma'naviy ozuqa.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. <https://ziyonet.uz/> Ta'lim portali
2. G'afur G'ulom she'rlar to'plami
3. Vladimir Mayakovskiy "Oq va qora" she'riy to'plam

